

№ 12 - 00 - 14

18.09.1996 г.

к. г. 15/1996 г.
18.09.1996 г.

СТАНОВИЩЕ НА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

Конституирана със смисъла на чл. 18, ал. 2 от ЗКС с определение от 30 юли 1996 година на Конституционния съд като заинтересована страна по конституционно дело № 15/1996 година

ОТНОСНО: Даване по предложение на Президента на Републиката задължително тълкуване на чл. 50 от Конституцията относно възможността чрез закон определена категория работници и служители да бъдат лишени от право на стачка

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Конфедерацията на независимите синдикати в България, като конституирана от Конституционния съд заинтересована страна, изцяло подкрепя предложението на Президента на Република България за установяване на противоконституционността на чл. 16, т. 4 и 6 от Закона за уреждане на колективните трудови спорове по следните съображения:

1. В съответствие с волята на българския Парламент чл. 50 от основните граждански права - правото на работниците и служителите на стачка за защита на своите колективни, икономически и социални интереси. Правният анализ, както на „буквата“, така и на „духа“ на посочената конституционна разпоредба показва явната цел на законодателя - да се създаде възможност и гаранция на всеки български гражданин, който има статута на „работник“ или „служител“, т.е. работи по трудово правоотношение, да реализира и ползува правото си на стачка.

Като всяко основно гражданско право и правото на стачка, съгласно чл. 57, ал. 1 от Конституцията, е **НЕОТМЕНЯЕМО**.

Именно в този смисъл законодателят е предвидил в чл. 50, изречение последно от Конституцията необходимостта от допълнителна гаранция за **УПРАЖНЯВАНЕТО** на това право - чрез определянето със закон на условията и реда, по които ще се осъществява стачката. Формулираната по този начин разпоредба на чл. 50 от Конституцията съдържа „вътре в себе си“ недопустимостта за прилагане на друга „допълнителна“ правна уредба, която да установява такива „условия и ред“, с които нормативно да се забранява правото на стачка. Законовата уредба, изисквана от Конституцията има една единствена цел - да създаде необходимите условия за **ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО** на правото на стачка, но не и да го отменя.

2. Конституцията има за цел да създаде и да установи максималната възможна правна защита на едно от най-важните права на човешката личност, признато и закрепено в акт на Организацията на обединените нации. Правото на стачка получи категорично международно признание чрез Пакта за икономически, социални и културни права, приет от Общото събрание на ООН на 16 декември 1966 година. Съгласно чл. 8, ал. 1, буква "г" на Пакта, държавите - страни по този международен договор се задължават да осигурят „правото на стачка, упражнявано съгласно законите на всяка страна“. България е ратифицирала Пакта с Указ №1199 от 23 юли 1970 година. Самият международен договор е обнародван в ДВ бр. 43 от 28 май 1976 година. Съгласно разпоредбата на чл. 5, ал. 4 на Конституцията, ратифицираните и обнародвани международни договори, по които България е страна, се превръщат в „част от вътрешното право на страната“. Нещо повече! Съгласно изречение последно от тази разпоредба, международните задължения на България от този характер се явяват нормативни актове от особен „по-висш“ ранг, като им осигурява приоритет пред онези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат. В този смисъл съществуването в правния мир и прилагането в индустриалните отношения и в съдебната практика на чл. 16, т. 4 и 6 от Закона е несъвместимо с изискванията на разпоредбата на чл. 5, ал. 4 на Конституцията и противоречи на чл. 8, ал. 1, б. „г“ от Пакта за икономически, социални и културни права.

3. Един от най-важните конституционни принципи е създаването на гаранции за законна употреба от гражданите на техните основни права, определени от Конституцията. По този повод Конституцията забранява в чл. 57, ал. 2 „злоупотреба с права, както и тяхното упражняване, ако то накърнява права или законни интереси на други“. Опонентите на предложението на Президента твърдят, че отсъствието на забраните на чл. 16, т. 4 и 6 от ЗКТСУ, ще доведе до накърняването на други основни права на гражданите, като напр. правото на достойна медицинска помощ.

Възприемането от Конституционния съд на предложението на Президента не създава заплахи за упражняването на други основни граждански права, тъй като работниците и служителите, визирани в чл. 16, т. 4 и 6 от ЗКТСУ, ще имат възможност да реализират правото на стачка **при спазване** на съответните „условия и ред“, предвидени в закон. По същия начин в настоящия момент правото на стачка се упражнява в такива особено важни за обществото сфери като транспорта, медиите, образованието и много други, вкл. сложни и опасни промишлени производства.

Съществуващата в настоящия момент забрана стотици хиляди работници и служители да упражняват правото си на стачка, ги лишава от конституционно признати средства за защита на друго тяхно основно конституционно право - правото им на труд.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Конфедерацията на независимите синдикати в България с оглед на гореизложеното Ви моли, по повод предложението на Президента на Републиката и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Конституцията да обявите за противоконституционни разпоредбите на чл. 16, т. 4 и т. 6 от ЗУКТС.

С УВАЖЕНИЕ,

ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Ив. Иейков/